

nije preuzeo obvezu da će platiti vozarinu, jer takva njegova obaveza nije u prijevoznici sadržana.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 15.II 1968.

Vijeće: dr Ernest Vajić, Franjo Gložinić, dr Josip Rucner

Špediter -- Poslovodstvo bez naloga - Plaćanje troškova prijevoza za račun trećega - O poslovodstvu bez naloga radi se kad je netko bez ičijeg naloga vršio tuđi posao - Prema tome ne radi se o poslovodstvu bez naloga ako je špediter platio troškove prijevoza u korist treće osobe, a po nalogu svog komitenta - Pod ovom pretpostavkom prema špediteru je za plaćeni iznos pasivno legitimiran njegov komitent koji mu je dao nalog za isplatu, a ne osoba za čiji je račun plaćeno

Tužitelj je špediter, a tuženik je poljoprivredno-prehrambeni kombinat. Tužitelj navodi da je za račun tuženika platio ležarinu za rinfuza daske koje su se vratile iz Austrije, a koje su služile za prijevoz tuženikovog kukuruza. Tuženik navodi da je on zaista izvezao kukuruz, ali preko Poduzeća "Agrariacoop", pa prema tome da s tužiteljem ne stoji u nikakvom odnosu, jer da je tužitelj radio kao špediter navedenog poduzeća. Tužitelj na to navodi da je on isplatom ležarine radio kao poslovođa bez naloga u korist tuženika, pa prema tome da je njegov tužbeni zahtjev opravdan.

Prvostepeni sud je tužbeni zahtjev odbio, a drugostepeni je tu presudu potvrdio iz slijedećih razloga:

O poslovodstvu bez naloga (negotiorum gestio) može se govoriti samo onda kad netko b e z ičijeg n a l o g a dakle iz vlastite pobude vrši tuđi posao da bi odvratio od njega kakvu štetu, ili da bi mu umnožio korist.

U ovom slučaju medju strankama je nesporno da je tužitelj izvršio plaćanje ležarine za spornu pošiljku rinfuza dasada po nalogu svoga komitenta "Agrariacoop" u Zagrebu, i ta činjenica iz navedenih razloga isključuje isticanje zahtjeva prema tuženiku s naslova naknade potrebnih troškova nastalih tužitelju u vršenju poslovodstva bez naloga u njegovu korist.

Zbog toga je prvostepeni sud opravdano uvažio tuženikov istaknuti prigovor promašene pasivne legitimacije u toliko više što je tuženik prigovorio da ne odgovara za spornu ležarinu, pa je opravdano da tužitelj obračuna tu ležarinu sa svojim nalogodavcem, a ovaj kao komisionar sa svojim komitentom, koji će u tom slučaju ovomu moći staviti prigovore koje je iznio u ovoj parnici.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 22.II 1968.

Vijeće: dr Ernest Vajić, Gabro Badovinac, dr Marijan Dujmović

Špediter - Špediterova odgovornost - Špediter ne odgovara za vozarov rad ako mu se ne može prigovoriti krivnja u njegovom izboru - Ne postoji krivnja u izboru ako je izabran vozar koji se kamionskim prijevozom bavi kao svojim predmetom poslovanja, i za koga nije poznato da postupa nepažljivo i nemarno pri izvršavanju prijevoza - Špediterov komitent ima pravo zahtijevati od špeditera da traži naknadu štete od osiguratelja odnosno vozara

Tužitelj je voćarsko poduzeće, a tuženik je špediter. Tužitelj navodi u tužbi da je povjerio^{na} otpremu tuženiku pošiljku naranača od Splita do Beograda, i da je roba stigla na odredište djelomično pokvarena. Zahtijeva naknadu štete za kvar robe. Tuženik se opire tužbi navodom da je on prijevoz povjerio autotransportnom poduzeću, pa da prema tome on ne odgovara za vozarov rad, jer mu se ne može prigovoriti krivnja u njegovom izboru.

Prvostepeni sud je tužbeni zahtjev odbio.

U obrazloženju presude navedeno je da je tuženik špediter koji ne odgovara za vozarov rad ako je postupao pažljivo pri njegovom izboru. Sud smatra da je tuženik tako postupao.

Presudu pobija žalbom tužitelj zbog žalbenih razloga nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

U obrazloženju žalbe navedeno je da se tužitelja ne tiče da li je špediter izvršio prijevoz svojim ili tuđim prijevoznim sredstvima, i da bi on za štetu odgovarao i onda da je prijevoz izvršio vlastitim vozilom. Osim toga tuženik je tražio dokumente radi prijave štete kod nadležnog OZ-a, pa je time preuzeo obavezu plaćanja sporne štete tužitelju.

Tužitelj drži da je navedeno stajalište pobijane presude neispravno, pa je predložio da se platni nalog prvo-